

Csongrád megyében 40 ezer hektárt érinthet a kormány döntése

Az kérdés, kié lesz a föld

Több százezer hektárnyi állami földterület gyors értékesítéséről határozott a kormány keddi ülésén. A szakértők kétlik, hogy az eladásokat egy hónap alatt „lezongorázzák”, a téma fölvetése azonban kiválóan alkalmas az ellentétek felszítására.

Az országban mintegy 450, Csongrád megyében 40 ezer hektár állami tulajdonban lévő föld tartozik a Nemzeti Földalap Kht.-hoz. Ekkora földterületet érintene Orbán Viktor miniszterelnök minapi, a keddi kormányülést követő bejelentése. Az állami tulajdonban lévő termőföldet versenytárgyaláson azonnal értékesíteni kell – mondta a kormányfő, az ideológia pedig az, hogy lépni, mielőtt a következő kormányzat „mások”, vagyis feltételezésük szerint külföldiek kezébe juttatná a becslések szerint 90 milliárd forint értékű – hektáronként átlagosan 200 ezer forintba kerülő – nemzeti vagyont. A vidék különben is ki van éhezve a földre – tette hozzá a miniszterelnök.

Tízéves haszonbérlet

A kormánydöntésnek nemcsak szépséghibája, jogi akadály is van. Szépséghibának azt nevezhetjük, hogy az állam kezében lévő földekhez, vagyis a zömmel a volt állami gazdaságokhoz tartozó hektárokhöz a bennfentesek (leginkább a privatizált állami gazdaságok új tulajdonosai) juthatnának hozzá. Hiszen ahhoz, hogy sorrendben első legyenek a listán, mindössze családi gazdálkodónak kell bejelentkezniük. Csak hogy a földek többségét – és itt jönne a jogi akadály – el sem lehetne adni, mivel azokat tízéves haszonbérleti szerződésekkel bérlik. Orbán Viktor szerint azonban ez nem akadály.

– Nem igaz, hogy a gazdák jogos földéhsége miatt kell az utolsó pillanatban eladni az állami földeket – mondta Stadler Ferenc, a Mezőgazdasági Társas Vállalkozások, Szövetkezetek és Vállalkozók Érdekvédelmi Szövetségének ügyvezetője. – Azért helytelen az állítás, mivel az állami

Vajon őket is jellemzi a földéhség?

Fotó: Schmidt Andrea

mi hektárok adott területen fesszenek. Maximum 40 ezer hektárnyi az a terület, amelyet a gazdák – mert nem tudtak velük mit kezdeni – felajánlottak a Nemzeti Földalaprak.

Stadler szerint kizárt, hogy a hátralévő egy hónap alatt végig lehetne vinni az eladásokat, a versenytárgyalások kiírásától kezdve az adásvételig. Ismeretlenek a feltételek, s szinte elképzelhetetlen, hogy az egyszerű gazdálkodó ilyen rövid idő alatt banki háttérrel teremthet magának. Akik ugrásra készen állhatnak, ígérvények, papírok birtokában, azok csakis a strómanok.

Birtokpolitika?

Csikai Miklós a Magyar Agrárkamara elnökeként, valamint a szentesi Árpád-Agrár Rt. elnök-vezérigazgatójaként is egyoldalú politikai lépésnek minősíti a miniszterelnök szavait. Emlegetett arra, hogy a földtörvény legutolsó módosítása miatt (amelyben a családi gazdaságokat hozzájuk helyezte a többi ter-

melőhöz képest) az agrárkamara az Alkotmánybírósághoz fordult. A taláros testülethez annyi beadvány érkezett, hogy ezeket együtt tárgyalják és a hónap végén születik meg a döntés. Tehát könnyen lehet, hogy alkotmányellenesnek minősül a földtörvény, vagyis a jelenlegi vásárlási sorrendet megszüntethetik. Az Árpád-Agrár Rt. vezetőjeként kifejtette: „A mezőgazdaságban senki sem vesz földet május elején, főleg olyat nem, amelyik művelés alatt áll.”

– Abba az agráriumba visznek bele további bizonytalanságot, amely amúgy is nehéz helyzetben van – tette hozzá –, s az ezzel a földéhségről, aki nem is jár a termelőkhöz. Az a gazdálkodó ugyanis, akinek elfogyott a barackosa, szőlője, most nem vásárláson töri a fejét. Ilyen körülmények között egy kormánynak nem a birtokpolitikán, hanem a jövedelmezőségen stabilizálásán kellene gondolkodni. Nagyon remélem, hogy az ötlet végrehajtására már nem kerül sor.

Elképzelhetőnek és kétségbe-

tőnek tartja Orbán bejelentését Seres Gyula, a Gorzai Mezőgazdasági Rt. elnöke. A részvénytársaság 1300 hektárnyi területet bérel az államtól, tízéves haszonbérleti szerződéssel rendelkezik, 250 családnak ad kenyert.

Kiszámíthatatlanság

– A bejelentést nem lehet másképp minősíteni, mint a leköszönő kormány utolsó rugásának az új kabinet felé – mondta az elnök. – Ezzel csak azt éri el, hogy szítja az ellentéteket, kiszámíthatatlanná teszi a társas vállalkozások gazdálkodását. A gorzai rt.-ben 10 millió liter tej sorsa, a tehenészet takarmányhátere múlik azon, ki húzzák-e alá a bérelt hektárokat. Felelőtlenség ilyen kijelentéseket tenni, amikor az EU-csatlakozás közeledtével a kvótarendszerre, a magas színvonalú állatállomány megőrzésére kellene fektetni a hangsúlyt.

FEKETE KLÁRA

Tavaszi földbomba

FEKETE KLÁRA

A haza nem eladó – hirdeti Torgyán József választási óriásplakátja az ország főútvonalai mellett, lassan két héttel a választások második fordulóját után is. Torgyán már sehol, de a szlogen él, s mindenki, aki a kokárdát április 21-ig hordta, tudja, mit jelent. Azt, hogy a magyar földet nem szabad külföldi kézbe adni.

Az eltelt tizenkét évben két témával kapcsolatban lehetett egészen biztosan szembeállítani egymással az embereket: az egyik Bős-Nagymaros, a másik pedig a magyar föld ügye volt. A hatalmas társadalmi nyomás hatására azóta minden hivatalba lépő kormány megígéri, hogy nem építi meg Nagymarosnál a gátat a Dunán és nem juttatja külföldi kézbe a magyar termőföldet. Holott a legtöbb szakértő tudja – eldugott helyeken le is írja –, hogy a vízlépcsőt már rég meg kellett volna építeni, a termőfölddel kapcsolatban pedig fel kellett volna szabadítani az összes korlátot, azt értékén adni-venni, a kellő biztosítékok beépítésével természetesen.

Ma nincs gát, termőföldet pedig csak magánszemély vehet. Ez utóbbit pedig – merthogy most ezekről a hektárokról szeretnék írni – mélyen áron alul. Így a földnek nincs értéke, nem hitelképes fedezet. Igaz, megmaradt magyarnak, és veszélyben a magyar föld felkiáltással bármikor utcára lehet vinni az embereket. Így volt ez a Horn-kormány idején, amikor útelzárásokkal reagált az akkor ellenzék arra a híre, hogy a gazdasági társaságokat földvásárlási jogokkal illetnék. És így is lesz az elkövetkező négy év során is.

Miközben a magyar föld, annak is legzsirosabb hektárjai, a volt állami gazdaságok területei mégiscsak eladóká váltak. Harmannal elteltével bárki jelentkezhetne vevőként és a versenytárgyalásokon már vihetné is a földet. Akár én is sorba állhatnék, csak be kéne magam jegyzetelni családi gazdálkodónak. Bizonyára bankot is találnék, amely alig várna, hogy hitelezhesen számomra. Aztán persze én csodálkoznék a legjobban, amikor mégsem engem hirdetnének ki győztesnek... Mert az én földéhségem kevésnek bizonyulna másokéhoz képest.

Ma, május harmadika magasságában kicsi a valószínűsége annak, hogy az új kormány hivatalba lépéséig hozzáfogjanak 450 ezer hektár eladásához. A nagy hűhó csak arra jó, hogy a földüggyel megint felizgassanak olyan embereket, akiknek a földbirtoklásra semmi esélyük. És arra, hogy a földbombát a leköszönő kormány – saját ellenzéki szerepére készülő – már időben elhelyezhesse és felrobbantassa, amikor majd szükségét látja.

Sándorfalva és Békéscsaba között

Villamos távvezeték

Az idén ősszel megkezdődik a Szeged melletti Sándorfalva és Békéscsaba közötti nagyfeszültségű távvezeték megépítése, a mintegy 91 kilométer hosszú vezeték kiépítése 7 milliárd forintba kerül – jelentette be Tari Gábor, a Magyar Villamos Művek Rt. hálózati főmérnöke. Elmondta: a 400 kV-os távvezeték kiépítésével a délkelet-magyarországi hurok zárása megtörténik, ami a térség el-

látásbiztonságát növeli. Jelenleg a békéscsabai állomást egy 400 kV-os távvezeték látja el Szolnok felől, meghibásodás esetén a fogyasztók ellátása csak nagy nehézségek árán, és az elvártnál kedvezőtlenebb paraméterekkel biztosítható. Műszaki zavar esetén ugyanis igénybe kell venni a 120 kV-os távvezetéken történő ellátást Szeged, illetve Debrecen irányából.

Szegedi levél az államfőhöz és az ombudsmanhoz

A választások és a matematika

Az Országos Választási Bizottság elutasító határozata után a Legfelsőbb Bírósághoz is érkezett kifogás a töredékszavazatok számlálási módja miatt, amit a legmagasabb bírói fórum is elvetett. A beadványok arra készítettek több jogászt, köztük egy szegedi ügyvédet, hogy az államfőhöz és az ombudsmanhoz forduljanak.

Levélben fordult a köztársasági elnökhöz és az állampolgári jogok országgyűlési biztosához több országos hírű jogászal együtt Ábrahám László. Az ismert szegedi ügyvéd szerint a választások eredményét megkérdőjelezők a demokrácia semmibevételére tesznek kísérletet.

„Mélyleges aggodalommal kísérem figyelemmel a választások eredményének utólagos korrekciójával kapcsolatos híradásokat” – kezdi a köztársasági elnöknek és az állampolgári jogok országgyűlési biztosának írott levelét Ábrahám László. A szegedi ügyvéd kérdésünkre elmondta: azért fordult írásban a legfőbb közjogi méltósághoz, mert úgy érzi, bizonyos politikai erők a demokrácia semmibevételére tesznek kísérletet akkor, amikor megkérdőjelezzék az or-

szággyűlési választás második fordulójának eredményét.

Ábrahám László leszögezte: nincs helye a visszalépett képviselők töredékszavazatainak újraosztásának, amely megváltoztathatná a kialakult parlamenti erőviszonyokat. – A szavazók annak tudatában adták le voksukat, hogy a jelenlegi szabályok érvényesek és maradéktalanul működnek. Ennek megfelelően fejezték ki akarukat a választásokon, és a pártok is a szabályok szerint állították össze listáikat – szögezte le Ábrahám László.

A jogász ugyanakkor úgy véli, az Országos Választási Bizottság sem tett eleget törvényes kötelezettségének akkor, amikor a választásokkal kapcsolatos észrevételekkel kapcsolatban nem tartotta be a vizsgálatok háromnapos határidejét. – Az OVB alkotmányellenes tevékenységét meg kell szüntetni – jelentette ki az ügyvéd.

„A választásokon a népakarat és a törvények szelleme érvényesüljön, ne hatalmi szóval határozzák meg, hogy ki szerzett több szavazatot” – fejezi be a köztársasági elnökhöz írt levelét Ábrahám László.

K. B.

Átadták a szeptikus intenzív osztályt

A cégek és magánszemélyek adományai nélkül nem épülhetett volna meg a Szegedi Tudományegyetem gyermekklinikáján az a szeptikus intenzív osztály, ahol a dél-magyarországi régió súlyos égési sérülést elszenvedett gyermekeit tudják kezelni ezentúl.

Tavaly szeptemberben két súlyosan, testfelületük 95 százalékát megégett gyermeket hozott a mentő Kiskunhalasról a szegedi gyermekklinikára. Kilenc orvos egy éjszakán át dolgozott azért, hogy a gyerekek állapotát stabilizálja. Itt tartani őket azonban nem tudták, mert a gyermekklinikán nem volt a fertőző égési sérültek számára intenzív osztály. Ennek, az úgynevezett szeptikus intenzív részlegnek a hiánya miatt kellett a két gyermeket helikopterrel továbbküldeni a budapesti Heim Pál gyermekkórházba. Az ügy nagy vihart kavart.

– Ekkor határoztam el, hogy a hasonló esetek elkerülése érdekében külön intenzív részleg létesítünk, ahol az égési sérült gyermekeket is kezelhetjük – idézte vissza a több mint fél évvel ezelőtti eseményeket tegnap, a szeptikus intenzív részleg ünnepélyes átadásán Turi Sándor, a gyermekklinikai igazgató professzora.

A történet példaértékűen folytatódott: a Rádió 88 szerkesztője, Vass Imre lakossági gyűjtőakcióba kezdett, s a rádióadó segítségével megmozgatta a dél-magyarországi régiót. Az akcióhoz csatlakozó adományozók listája 5 gépelt oldal. Adott, ki mennyit tudott: milliókat, száz-, tízezerket, vagy 200 forintot. Az osztály terveit Palánkai Tibor Ybl-díjas építész és tervezőcsapata – Feil Ferenc, Flach Attila, Bodó Attila, Krunyi Tari Ágnes – ingyen készítette el. A kivitelező Proritas Kft. határidőre fejezte be a munkát, aminek köszönhetően tegnap ünnepélyesen átadták a 2 ágyas szeptikus intenzív részleget.

A 43 millió forintos beruházást az Egészségügyi Minisztérium 19 millió forinttal, a szegedi önkormányzat 5 millióval támogatta, a többi a lakosság és cégek – köztük a Délmagyarország kiadójának – adománya, kétszáz forinttól több millióig.

A 42 négyzetméteres, két légnádas ágygal, beteggőző monitorokkal és minden szükséges eszközzel felszerelt kórteremben nem csak a súlyos égési sérüléssel a klinikára kerülő gyermekeket kezelik, hanem a súlyos állapotban levő, fertőzéssel járó betegségben szenvedő kicsiket is.

K. K.

A gyermekklinikai intenzív osztály, kívülről.

Fotó: Gyenes Kálmán